

PTICE NAŠIH KRAJEV

//ureja Al Vrezec

Naslov urednika rubrike za kopije objavljenih prispevkov:

Al Vrezec, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1001 Ljubljana, Slovenija, e-pošta: al.vrezec@nib.si

Sredozemski viharnik (*Puffinus yelkouan*)

Naše morje je pomembno prehranjevališče te vrste, saj se tu pojavlja do 1,5 % evropske populacije v jatah do 1000 osebkov [Vrezec A. (2006): str. 81-85 v: Aransay N. (ed.) Proceedings of the first symposium on the mediterranean action plan for the conservation of marine and coastal birds. Vilanova i la Geltrú, (Spain), 17-19 November 2005, RAC/SPA pub., UNEP - MAP - RAC/SPA, Tunis]. foto: Luc Hoogenstein

Rožnati pelikan (*Pelecanus onocrotalus*)

Drugič je bil opazovan v Sloveniji v gramoznici Vrčina pri Krškem konec septembra 2006 [Klenovšek D. (2006): *Dolenjski list* 57 (40): 27] foto: Branko Franc Brečko

Vranjek (*Phalacrocorax aristotelis*)
Območje Tržaškega zaliva je izredno pomembno prehranjevališče vranjekov v poletno-jesenskem času, ko se tu zbere 1500 do 2000 ptic [Benussi E. (2005): str. 117-118 v: Guzzon C., Tout P. & Utmar P. (eds.): I censimenti degli uccelli acquatici ... del Friuli Venezia Giulia, Anni 1997 - 2004. - A.S.T.O.R.E. - FVG, »Centro Stampa« di A. Candito & F. Spanghero Snc, Monfalcone]. foto: Petra Vrh Vrezec

Velika bela čaplja (*Egretta alba*)

Prvič v Sloveniji je bila pri Ptuj v decembru 2004 opazovana vzhodna podvrsta *E. a. modesta* [Vogrin M. (2005): *Biota* 6 (1/2): 79-80]. foto: Tone Trebar

Siva gos (*Anser anser*)

Nova gnezdilka Slovenije - par je v letu 2007 uspešno gnezdil v Renških glinokopih, kjer je vzgojil sedem mladičev [portal DOPPS: http://www.ptice.org/?action=press&level_one=aktualno&level_two=press&level_three=izjave]. foto: Miha Krofel

Mandarinka (*Aix galericulata*)

Že več let se samec pojavlja ob izviru Vipave [Naglost O. (2006): *Lovec* 89 (2): 94]. foto: Tone Trebar

Planinski orel (*Aquila chrysaetos*)
Med plenom v bližini gnezda na Primorskem so bili v letu 2005 najdeni ostanki mlade srnjadi, gamsov, lisice, mačke, veverice, zajcev in različnih ptic, mladič pa je gnezdo zapustil med 31.7. in 4.8.2005 [Ambrožič I. (2005): *Lovec* 88 (10): 471-473]. foto: Tomaž Mihelič

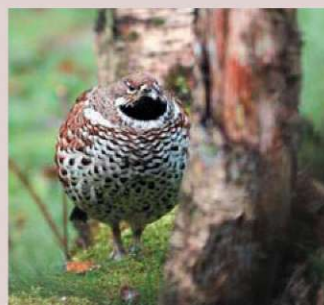
Kanja (*Buteo buteo*)

K nam pozimi zaidejo tudi kanje iz oddaljenih krajev, saj so bile pri nas najdene obročkane ptice s Češke, Slovaške, Avstrije in Finske [Božič I.A. (2006): *Lovec* 89 (7/8): 344-345]. foto: Eva Vukelič

Divji petelin (*Tetrao urogallus*)

V zadnjih 30 letih je slovenska populacija upadla za 50 % po številu aktivnih rastišč, in sicer izrazito bolj v dinarskem kot alpskem delu Slovenije, kjer se vrsta umika na višje nadmorske višine [Čas M. (2006): Doktorska dis., Biotehniška fakulteta, Univ. v Ljubljani, Ljubljana]. foto: Janez Papež

Gozdni jereb (*Bonasa bonasia*)

Sodeč po podatkih lovske statistike se je številčnost gozdnega jereba v Sloveniji od konca 60. let naprej drastično zniževala vse do danes [Galjot B. (2006): *Lovec* 89 (10): 468-471]. foto: Tomaž Mihelič

Prepelica (*Coturnix coturnix*)

Različni osvetljeni objekti so lahko tudi pogubna past za nočne selivce, kakršna je denimo prepelica. Več osebkov je poginilo ob osvetljeni tovarni pri Novem mestu v oktobru 2005 [Hudoklin A. (2006): *Acrocephalus* 27 (128/129): 102].
foto: Janez Papež

Mala čigra (*Sternula albifrons*)

Edina slovenska gnezdilka, uvrščena na seznam Sredozemskega akcijskega načrta, ki danes gnezdi zgolj še v Sečoveljskih solinah. [Vrezec A. (2006): str. 81-85 v: Atansay N. (ed.): Proceedings of the first symposium on the mediterranean ... of marine and coastal birds. Vilanova i la Geltrú, (Spain), 17-19 November 2005, RAC/SPA pub., UNEP - MAP - RAC/SPA, Tunis]. foto: Piet Munsterman/Saxifraga

Veliki skovik (*Otus scops*)

Oglašanje samcev je individualno značilno in zato spektrografska analiza njihovih klicev omogoča ločevanje posameznih osebkov, kar je zlasti pomembno pri natančnem določanju števila samcev v klicalnih skupinah [Denac K. & Trilar T. (2006): *Razprave IV. razreda SAZU XLVII* (3): 87-97].
foto: Iztok Škornik

Lesna sova (*Strix aluco*)

Sove se odzivajo tudi na oglašanja drugih vrst sov. Tako se na primer lesna sova odzove tudi na oglašanje kozače, še bolj pa kozača na oglašanje lesne sove, kar kaže na posebej močan negativen odnos med vrstama [Vrh P. (2005): Dipl. delo, Biotehniška fakulteta, Univ. v Ljubljani, Ljubljana].
foto: Ivan Esenko

Kozača (*Strix uralensis*)

Medvrstna teritorialnost kozače proti manjši lesni sovi je dokaj visoka in verjetno pomembno prispeva k prostorskemu ločevanju vrst v gorskih gozdovih, čeprav se je sicer v raziskavi na Krimu izkazalo, da je v splošnem vokalna aktivnost kozače dokaj nizka [Vrh P. & Vrezec A. (2006): *Razprave IV. razreda SAZU XLVII* (3): 99-105].
foto: Miha Krofel

Čuk (*Athene noctua*)

Na popisu na Krasu, Vrheh in delu slovenske Istre pod Kraškimi robom je bilo v letu 2007 prešteti 41 čukov [Rac H. (2007): *Primorske novice* 24.03.2007: 14].
foto: Tomaž Mihelič

Mala uharica (*Asio otus*)

Male uharice se neredno pozimi klatijo ali celo selijo, in tako sta bili dve sovi, obročkani v okolici Ljubljane, kasneje najdeni prva ob sredozemski obali Francije, druga pa pri italijanskem kraju Valmarino [Božič I.A. (2005): *Lovec* 88 (2): 68-69].
foto: Dušan Klenovšek

Belohrbti detel (*Dendrocopos leucotos*)

Glede na druge žolne in detle ima belohrbti detel najozožjo nišo, ki se najbolj prekriva s triprstnim detlom, najmanj pa s črno žolno, in sicer v gozdnih sestojih z veliko odmrle lesne mase nad 900 m nadmorske višine [Perušek M. (2006): Mag. delo, Biotehniška fakulteta, Univ. v Ljubljani, Ljubljana].
foto: Tomaž Mihelič

Pegam (*Bombycilla garrulus*)

V januarju 2005 se je pri Mozirju v Zgornji Savinjski dolini med večjo ohladitvijo pojavila jata kakšnih 50 pegamov, ki so se tam zadržali vse do prve otoplitve v februarju [Cerar M. (2005): *Lovec* 88 (4): 201].
foto: Tone Trebar

Mali muhar (*Ficedula parva*)

V dinarskih kočevskih gozdovih je vrsta ena največjih specialistov glede izbora habitata, saj ima izredno ozko nišo. Najdena je bila le nad 800 m n.v., zlasti v vlažnih vrtačah s sklenjenim gozdom v fazi debeljaka, kjer prevladujejo listavci [Perušek M. (2006): Mag. delo, Biotehniška fakulteta, Univ. v Ljubljani, Ljubljana].
foto: Piet Munsterman/Saxifraga

Pinoža (*Fringilla montifringilla*)

V Sloveniji so bile do danes ugotovljene invazije kar 19 vrst ptic, med njimi v zadnjem času črne žolne, pegama, močvirske sinice, brgleza, rožnatnega škorca, šoje, pinože, čizka, krivokljuna, dleska in kalina [Vrezec A., Tome D. & Denac D. (2006): *Ujma* 20: 125-136].
foto: Darinka Mladenovič

Skalni strnad (*Emberiza cia*)

V mrzlem januarju 2006 se je osebek dokaj redno prehranjeval po tleh v vaškem okolju v Zgornji Savinjski dolini [Cerar M. (2006): *Lovec* 89 (5): 261].
foto: Tomaž Mihelič

